

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

Номер 2459
Окръжен съд – Варна

17.08.2020 г.

Град Варна
I състав

На 17.08.2020 година в закрито заседание в следния състав:

Председател:	Светла В. Пенева
Членове:	Красимир Т. Василев Невин Р. Шакирова

като разгледа докладваното от Невин Р. Шакирова Въззивно частно гражданско дело № 20203100502072 по описа за 2020 година

Производството е по реда на чл. 274, ал. 1, т. 1 от ГПК вр. чл. 51 от ЗН.

Образувано е по повод частни жалби на М. О. М. срещу Определение № 7473 от 15.06.2020г. по гр.д. № 4823/2020г. по описа на ВРС, XVII-ти състав, допълнено с Определение № 8587 от 20.07.2020г. постановено по същото дело, с което **на основание чл. 51, ал. 1 от ЗН** е върната молбата на частната жалбоподателка за предоставяне на срок на наследниците на Павлин Цветанов Стефанов, п. на 30.03.2020г., б.ж. на гр. Варна, за да заявят приемат ли наследството му или се отказват от него, както и **на основание чл. 59 от ЗН** е върната молбата на частната жалбоподателка за назначаване на управител на наследството на Павлин Цветанов Стефанов, п. на 30.03.2020г., като образуваното въз основа на тези молби производство е прекратено като недопустимо поради липса на правен интерес за молителката.

В жалба са наведени оплаквания за неправилност и незаконосъобразност на обжалваното определение. Съображенията са за неправилност на извода на съда, че след като молителката не попада в кръга на наследниците на починалия, не се явява заинтересована по смисъла на чл. 51 от ЗН. Изложени са доводи, че в закона не е посочено всеки заинтересован да е наследник по закон и то от същия ред, както е приел ВРС. От представените удостоверения за наследници се установява, че молителката е наследник от втори ред – първа братовчедка на майката на наследодателя, поради което е заинтересована по смисъла на чл. 51 от ЗН. Моли в тази връзка обжалваното определение да се отмени, а делото да се върне за продължаване на съдопроизводствените действия по разглеждането му.

При служебна проверка, съдът констатира, че частните жалби са подадени в указания от съда срок за обжалване на решението съответно в срока по чл. 62, ал. 2 вр. по чл. 275, ал. 1 от ГПК срещу обжалваем акт – определение, което попада в хипотезата на чл. 274, ал. 1, т. 1 от ГПК, от страна с правен интерес от обжалване и удовлетворяват изискванията за съдържание по чл. 275, ал. 2 от ГПК, поради което са процесуално допустими. Разгледани по същество са основателни по следните съображения:

Производството пред ВРС е образувано по повод предявена от М. О. М. молба с **правно основание чл. 51, ал. 1 и чл. 59 от ЗН** за определяне на подходящ срок на наследниците на Павлин Цветанов Стефанов, п. на 30.03.2020г., които да заявят приемат ли оставеното от него наследство или се отказват от него и доколкото наследниците на посочения наследодател са с неизвестно местожителство, отправила искане да се назначи управител на наследството.

Молбата е основана на твърдения, че Павлин Цветанов Стефанов, п. на 30.03.2020г. е роднина на молителката по съребрена линия, четвърта степен, като неговата майка Майрям Саркизова Стефанова, п. на 13.02.2018г. е нейна първа братовчедка. Жилището, което обитава се намира над това на починалия наследодател, като за въпроси свързани с управлението на етажната собственост съседите се обърнали към нея за информация по отношение на наследниците му. Павлин Стефанов бил единствен наследник на майка си Майрям Стефанова, не е женен и няма деца. Не е известно дали има роднини по бащина линия. На поискана информация от служба ГРАО при район Одесос получила отказ, тъй като не е наследник. Междувременно постъпили писма от банки за дължими от починалия суми, както се е наложила и дезинфекция на жилището му, поради вероятност от поява на хлебарки и мишки, а оттам и на зарази. Последното мотивира искането ѝ да се установят наследниците на починалия наследодател, които да бъдат призовани, за да заявят дали приемат наследството му или се отказват от него, както и да се назначи управител на наследството, който да полага необходимата грижа за опазването и управлението на имуществото на родственика ѝ до приемане на наследството му. В този смисъл отправила искане за положително произнасяне.

Към молбата са приложени удостоверения за наследници, от които се установява следното: М. О. М. е наследила майка си Елбис Янева Ованезова, п. на 05.06.1985г., която от своя страна е наследник по закон на майка си Перуз Магардич Панайотова, п. на 20.09.1958г.

Павлин Цветанов Стефанов, п. на 30.03.2020г. е син Майрям Саркизова Стефанова, п. на 13.02.2018г., която е наследила баща си Саркиз Ованезов Саркизов, п. на 17.05.1973г., който от своя страна е наследник по закон на майка си Перуз Магардич Панайотова, п. на 20.09.1958г.

От представеното Удостоверение за наследници на Павлин Цветанов Стефанов е видно, че като негови наследници по закон се явяват двете дъщери на чичо му /брат на баща му/ Анчо Борисов Стефанов, п. на 18.08.1977г. – Иванка Анчова Деянова и Соня Анчова Борсова.

Съгласно Удостоверение за съпруга и родствени връзки, Павлин Цветанов Стефанов е бил неженен, като са посочени роднините му по възходяща и по съребрена линия по бащина и майчина линия.

При тези факти, в обжалваното определение ВРС приел, че молителката не е сред

наследниците по закон на починалия наследодател, нито е навела твърдения за възникнали със същия облигационни отношения във връзка с които приемането или отказа от наследство от страна на наследниците да се отрази на имуществената ѝ сфера, поради което е лишена от правен интерес от молбата по чл. 51 от ЗН. Твърденията за затруднения от практическо естество, свързани с имуществото на починалия не обосновават наличие на правен интерес от искането, доколкото липсват данни правната сфера на молителката да е засегната от бездействието на наследниците. В този смисъл, като изхождаща от незаинтересовано лице, приел, че молбата по чл. 51 от ЗН, както и тази по чл. 59 от ЗН са недопустими и постановил връщането им.

За да се произнесе, ВРС съобрази следното:

Съгласно чл. 51, ал. 1 от ЗН по искане на всеки заинтересован районният съдия, след като призове лицето, което има право да наследява, му определя срок, за да заяви приема ли наследството или се отказва от него.

Откриването на наследство и възникването на право на наследяване е съпроводено с възможността за наследниците да приемат наследството на своя наследодател или да се откажат от тази възможност. Упражняването на правото на наследяване зависи от волята на наследниците, но има огромно значение за много по-широк кръг правни субекти, включително за нормалното развитие на гражданския оборот и правната сигурност. Така „заинтересован“ по смисъла на чл. 51, ал. 1 от ЗН не е непременно наследник на починалия, както ВРС неправилно е приел в обжалваното определение. Заинтересован от прилагане на института на даване на срок на наследника да заяви дали приема или се отказва от наследството на наследодателя е всеки, който има пряк или косвен интерес от волеизявлението на наследника, в т.ч. кредиторите на наследството, кредиторите на наследниците, останалите сънаследници и други заинтересовани лица /общини, държавни органи и т.н./. Целта на закона е да се постигне равновесие в интересите на всички заинтересовани лица, без да се ограничава и нарушава правото на приемане на наследството.

В нарушение на съдопроизводствените правила на следващо място ВРС е приел, че в конкретния случай за молителя не е налице правен интерес от отправеното искане. Това е така, доколкото ако съдът приеме, че в молбата липсват фактически твърдения, обосноваващи конкретен правен интерес от искането, с което е сезиран, то е налице нередовност на молбата по смисъла на чл. 127, ал. 1, т. 4 от ГПК, приложим съответно в охранителното производство по силата на препращащата норма на чл. 540 от ГПК. Нередовността на исковата молба ВРС е следвало да констатира в хода на проверката по чл. 540 вр. чл. 129, ал. 1 от ГПК. Такава не е извършена, нито на молителката са дадени указания да обоснове фактите и обстоятелствата, пораждащи необходимостта от провеждане на исканата процедура по ЗН. Ето защо констатацията за липса на правен интерес е формирана в нарушение на производствените правила.

Извън изложеното, следва да се отбележи, че чрез фактическите си твърдения

заложен в молбата, молителката е обосновала голям правен интерес от искането. Съгласно изложеното в молбата и представените документи тя е роднина на починалия по сребрена линия от пета степен съгласно чл. 74, ал. 2 и чл. 75, ал. 2 от СК, а съгласно чл. 8, ал. 4 от ЗН когато починалият не е оставил възходящи от втора и по-горна степен, братя и сестри и техни низходящи, наследяват роднините по сребрена линия до шеста степен включително, като по-близкият по степен и низходящият на по-близък по степен изключват по-далечния по степен.

От доказателствата по делото се установява, че към момента на смъртта на Павлин Цветанов Стефанов, п. на 30.03.2020г. най-близките му по степен сребрени роднини /IV-та степен/ са низходящите на чичо му Анчо Борисов Стефанов, п. на 18.08.1977г. – Иванка Деянова и Соня Борисова, които изключват по-далечните по степен /V-та/ сребрени роднини. В случай, че призованите да наследят Павлин Стефанов заявят отказ от наследството му, то на основание чл. 53 от ЗН частта на отказалия се наследник уголемява от момента на отказа дяловете на другите наследници от същия ред. Тъй като в случая такива липсват, евентуалният отказ от наследство направен от Иванка Деянова и Соня Борисова би обосновало призоваването на наследници от следващия ред, в който попада и молителката. Последното достатъчно обосновава наличието на правен интерес за молителката от инициране и водене на производството по реда на чл. 51, ал. 1 от ЗН, както и на това по чл. 59 от ЗН.

Наред с това, от изложените в молбата фактически твърдения, че по жилището на починалия са извършени разходи за дезинфекция от Етажната собственост, в която участва и молителката също обосновава правен интерес от исканията по ЗН, доколкото резултата от развитието на производствата по чл. 51 и чл. 59 от ЗН би определил правно задължените лица по чисто облигационните претенции на Етажната собственост, както и би осигурил гарантиране интересите на наследниците и кредиторите на незаетото наследство, докато някой от наследниците го приеме /а пълната определеност на титулярството ще настъпи, когато всички призвани го приемат или откажат/. Назначаването на управител на наследството от районния съд се налага, когато наследниците са неизвестни или никой от тях не е поел управлението на наследственото имущество, макар и да не е приел наследството. Този извод се налага при тълкуване на съдържанието на чл. 59, ал. 1 от ЗН вр. чл. 58 от ЗН. Настоящият случай е именно такъв, поради което молбата за назначаване на управител на наследството е предявена при наличие на правен интерес за молителката.

При тези изводи обжалваното определение е неправилно, поради което следва да се отмени. Делото следва да се върне на ВРС с указания за продължаване на съдопроизводствените действия по разглеждането и решаването му.

Мотивиран от така изложените съображения, Варненски окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ по частна жалба на М. О. М. с ЕГН ***** Определение № 7473 от

15.06.2020г. по гр.д. № 4823/2020г. по описа на ВРС, XVII-ти състав, допълнено с Определение № 8587 от 20.07.2020г. постановено по същото дело, с което **на основание чл. 51, ал. 1 от ЗН** е върната молбата на частната жалбоподателка за предоставяне на срок на наследниците на Павлин Цветанов Стефанов, п. на 30.03.2020г., б.ж. на гр. Варна, за да заявят приемат ли наследството му или се отказват от него, както и **на основание чл. 59 от ЗН** е върната молбата ѝ за назначаване на управител на наследството на Павлин Цветанов Стефанов, п. на 30.03.2020г., като образуваното въз основа на тези молби производство е прекратено като недопустимо поради липса на правен интерес за молителката.

ВРЪЩА делото с указания за продължаване на съдопроизводствените действия по разглеждането и решаването на същото чрез предоставяне на подходящ срок на наследниците по закон за волеизявление по чл. 51, ал. 1 от ЗН, както и произнасяне по искането по чл. 59 от ЗН.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не подлежи на обжалване по аргумент от чл. 274, ал. 3, т. 1 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____